

Przewodnik po polskim systemie aukcyjnym OZE

Energetyka
wiatrowa na lądzie
2024

Spis treści

03. Wstęp

04. Stan energetyki wiatrowej w Polsce

09. Aukcje w 2023 r.

11. Kiedy odbyły się ostatnie aukcje?

12. W jaki sposób projekt kwalifikuje się do udziału w aukcji?

13. W jaki sposób wygrana aukcja wpływa na przyłączenie do sieci?

14. Jak przebiega aukcja i kto te aukcje wygrywa?

15. Jaki jest okres wsparcia?

16. Jak wygląda mechanizm wsparcia?

17. Jakie urządzenia do wytwarzania energii elektrycznej mogą zostać zainstalowane?

18. Jakie są obowiązki inwestora, który wygrał aukcję?

19. Wpływ prawodawstwa związanego z pandemią COVID-19 na obowiązki inwestorów w ramach systemu aukcyjnego

21. Wpływ tzw. podatku od zysków nadzwyczajnych na system aukcyjny

23. Jak zabezpieczone jest finansowanie aukcji?

24. A jeśli państwo polskie będzie unikać wykonania obowiązków wynikających z aukcji?

25. Czy możliwy jest transfer praw i obowiązków nabytych w drodze aukcji?

26. Podsumowanie wyników wybranych aukcji z 2023 r.

28. Ceny referencyjne (maksymalne ceny do zaoferowania w aukcji) dla poszczególnych rodzajów instalacji OZE w 2023 r.

Wstęp

Szanowni Państwo,

W listopadzie 2023 r. przeprowadzono aukcje na sprzedaż energii m.in. w nowych instalacjach wiatrowych na lądzie. W ramach wszystkich aukcji zakontraktowano niespełna 6 TWh (6,8 proc. Dostępnego wolumenu) energii elektrycznej o wartości niespełna 2 mld zł (4,8 proc. Dostępnych środków). W 2023 r. wszystkie aukcje były dedykowane instalacjom nowym i jak wynika z informacji Prezesa Urzędu Regulacji spośród wszystkich zwycięskich ofert (200) ponad 98 proc. stanowią instalacje fotowoltaiczne (197), pozostałe to instalacje wiatrowe (3)

Polska po dokonanych zmianach legislacyjnych (nowelizacja tzw. ustawy odległościowej) ponownie stała się atrakcyjnym rynkiem dla inwestycji w lądową energetykę wiatrową, posiadającą nadal olbrzymi, niewykorzystany potencjał. Moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii wynosi w Polsce obecnie ponad 29 GW, z czego ok. 32,7 proc. (ok. 9,5 GW) w instalacjach wykorzystujących energię wiatru (dane ARE za luty 2024 r.). Ponadto, zapowiadana przez Rząd dalsza liberalizacja przepisów odległościowych, w tym zmniejszenie minimalnej odległości turbin wiatrowych od zabudowy z 700 na 500 m. umożliwi dalszy dynamiczny rozwój nowych projektów lądowych.

Co więcej, zgodnie z nowelizacją Ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych przyjętej w 2023 roku, ustawodawca przewiduje zwiększenie częstotliwości aukcji i wolumenów morskich farm wiatrowych, dla których będzie mogło być przyznane prawo do ujemnego salda. Wg nowych przepisów aukcje mają zostać przeprowadzone w latach 2025, 2027, 2029 i 2031, a łączna maksymalna moc zainstalowana, dla której będzie mogło być przyznane prawo do ujemnego salda w aukcjach wyniesie 12 GW.

Obecnie Europa przeżywa kryzys energetyczny, na który składa się wiele czynników gospodarczych i geopolitycznych. Najpoważniejszym z nich jest prowadzenie przez Rosję napastniczej wojny przeciwko Ukrainie, co wiąże się z wyzwaniami w sektorze paliwowym, z gazem na czele. Powyższe, w najbliższych miesiącach, powinno sprzyjać podejmowaniu dalszych decyzji przez nowy Rząd odnośnie wprowadzaniu ułatwień inwestycyjnych, w tym skracaniu czasu niezbędnego na przygotowanie niezbędnej dokumentacji i pozyskaniu pozwoleń i innych decyzji administracyjnych koniecznych do sprawnej realizacji inwestycji w odnawialne źródła energii.

Przekazujemy Państwu niniejszy przewodnik po polskim systemie aukcji OZE jako kompendium wiedzy przygotowane przez Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej oraz kancelarię prawną DWF.

Mamy nadzieję, że przewodnik okaże się Państwu pomocny.

Janusz Gajowiecki
Prezes Zarządu
Polskie Stowarzyszenie
Energetyki Wiatrowej

dr Karol Lasocki
Partner
DWF

Stan energetyki wiatrowej w Polsce

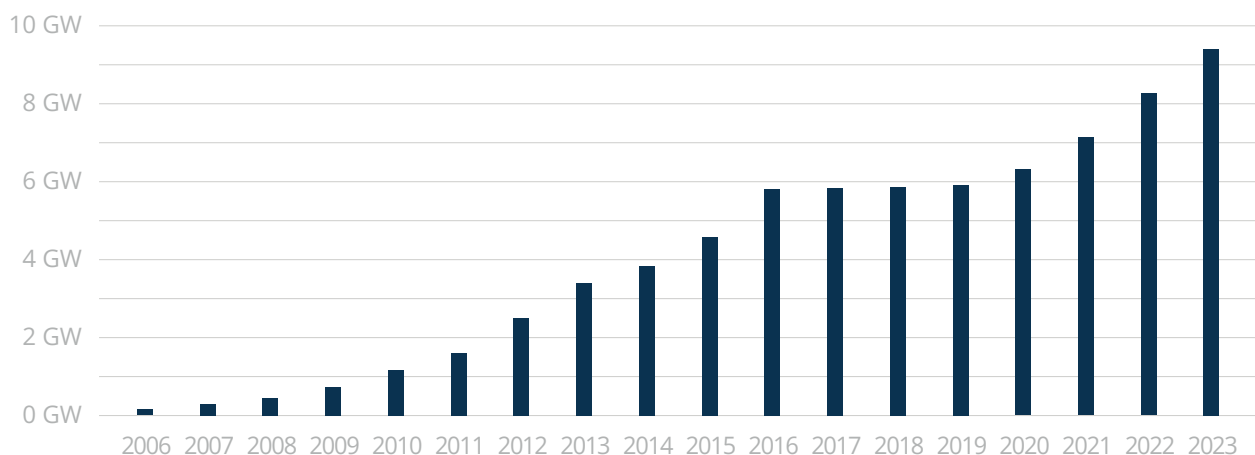
Energetyka wiatrowa stanowi coraz bardziej znaczący element polskiego miks energetycznego. Wiele wskazuje na to, że jej rola w nadchodzących dziesięcioleciach będzie nadal rosnąć. Pełne wykorzystanie lądowego i morskiego potencjału energetyki wiatrowej pomoże w pełnej transformacji sektora elektroenergetycznego w kierunku zeroemisyjności.

Krajowy System Elektroenergetyczny w Polsce, którego łączna moc zainstalowana przekracza 66,5 GW, oparty jest przede wszystkim na elektrowniach ciepłych konwencjonalnych (36,2 GW), niemniej jednak moc źródeł odnawialnych szybko rośnie (28,8 GW na koniec 2023 r.) i w ciągu kolejnych 2 lat powinny one stać się dominującym źródłem (w zakresie mocy zainstalowanej). W zakresie wytwarzania energii elektrycznej sektor zdominowany jest przez duże elektrownie i elektrociepłownie wykorzystujące paliwa kopalne. W 2023 r. ich łączny udział w generacji energii elektrycznej wyniósł ponad 72%, a udział źródeł odnawialnych ponad 27% (sama energetyka wiatrowa generowała 14% energii elektrycznej w tym okresie). W najbliższych latach

wycofane zostaną z eksploatacji najstarsze bloki energetyczne. Według scenariusza skumulowanych wycofań istniejących jednostek wytwórczych przedstawionego przez operatora sieci przesyłowej do 2035 r. niezbędne będzie wyłączenie ponad 20 GW źródeł wytwórczych. Wynika to z ich wieku i poziomu wyeksploatowania, a także planowanego wdrożenia konkluzji wprowadzających nowe standardy emisyjne BAT.

Powstałe w systemie elektroenergetycznym luki mogą zostać wypełnione przez odnawialne źródła energii, których dynamiczny rozwój rozpoczął się w 2005 r. wraz z wprowadzeniem systemu wsparcia OZE – tzw. systemu zielonych certyfikatów.

Wykres nr 1 | Rozwój energetyki wiatrowej w Polsce od wprowadzenia systemu wsparcia

Źródło: Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/badania-statystyczne/wynikowe-informacje-statystyczne#2023-rok>

W ciągu ostatnich 10 lat sektor odnawialnych źródeł energii odnotował najwyższe wskaźniki wzrostu mocy zainstalowanej. Moc zainstalowana w OZE wynosi obecnie ponad 29 GW, z czego ok. 32,7% w instalacjach wykorzystujących energię wiatru (dane ARE za luty 2024 r.). Dnia 3 lutego 2024 r. odnotowany został rekord generacji ze źródeł wiatrowych. Wówczas, farmy wiatrowe pracowały z pełną mocą i w szczytowym momencie wyprodukowały 8 465,2 MWh energii elektrycznej, a w całej dobie ponad 199 GWh, co jest dziennym rekordem generacji energetyki wiatrowej w Polsce.

Rok 2016 był ostatnim, w którym oddano do użytku instalacje zbudowane w ramach systemu zielonych certyfikatów. Wprowadzenie nowego systemu wsparcia opartego na aukcjach zbiegło się w czasie z niekorzystnymi zmianami w otoczeniu regulacyjnym dla energetyki wiatrowej, które spowodowały zahamowanie jej dynamicznego rozwoju. Wprowadzone zmiany – tzw. zasada 10H oraz zwiększona podstawa opodatkowania dla turbin wiatrowych – w rzeczywistości uniemożliwiły realizację nowych projektów. Sytuację dla istniejących instalacji dodatkowo utrudniała nadpodaż zielonych certyfikatów, co powodowało radykalny spadek ich cen rynkowych, znacznie obniżając rentowność inwestycji.

W połowie roku 2018 branży udało się częściowo przełamać istniejący impas. Nowelizacja ustawy OZE przywróciła dotychczasowe zasady opodatkowania i uutorowała drogę do przeprowadzenia znaczących aukcji OZE dla nowych instalacji. W międzyczasie wzrosły również ceny zielonych certyfikatów, co poprawiło sytuację finansową inwestycji w energetyce wiatrowej.

Podczas aukcji przeprowadzonych 22 listopada 2023 r. inwestorzy uzyskali wsparcie na budowę

kolejnych elektrowni wiatrowych o mocy zainstalowanej jedynie ok. 24,5 MW. Wartość ta wynikała z wyczerpania się projektów, które mogły wziąć udział w aukcji z uwagi na ograniczenia ustawy 10H. Dodatkowo warto zauważyć, iż wszystkie aukcje przeprowadzone w 2023 r. charakteryzowały się niewielkim zainteresowaniem inwestorów, co z pewnością wynikało, m.in. z zawirowań na rynku energii elektrycznej i stosunkowo wysokich cen na TGE S.A.

Minimalna cena po jakiej została sprzedana energia w przypadku lądowych farm wiatrowych podczas aukcji w listopadzie 2023 r. wyniosła 119 zł/MWh, maksymalna zaś – 310 zł/MWh.

Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 30 listopada 2021 r., funkcjonowanie aukcyjnego systemu wsparcia dla producentów energii ze źródeł odnawialnych zostało przedłużone do 30 czerwca 2047 r. co oznacza, że aukcje będą mogły być przeprowadzane do 31 grudnia 2027 r. W obliczu rosnących cen energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych, których produkcja obciążona jest wysokimi kosztami uprawnień do emisji CO₂, w listopadzie 2023 r. przeprowadzono aukcje na sprzedaż energii z OZE, w tym w koszyku dla wiatru i PV (spośród rozstrzygniętych jedna dotyczyła instalacji powyżej 1 MW, a jedna – do 1 MW). Co więcej, na mocy Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 553) ustawodawca zliberalizował zasadę 10H, w celu odblokowania inwestycji w energetyce wiatrowej na lądzie. Powinno to uutorować drogę dla rozwoju nowych projektów wiatrowych. Wprowadzona nowelizacja przewiduje, że lokalizacja i budowa elektrowni wiatrowych wciąż odbywa się na zasadzie 10H, jednak w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego może

zostać ustalona inna odległość, nie mniejsza jednak niż 700 metrów. Zgodnie z uzasadnieniem projektu, uelastycznienie zasad lokowania elektrowni wiatrowych sprawi, że możliwe będzie wybudowanie od 6 GW do 10 GW nowych mocy zainstalowanych do 2032 roku (w zależności od scenariusza rozwoju energetyki wiatrowej). Obecnie moc zainstalowana w wietrze na lądzie wg danych ARE wynosi prawie 9,5 GW (dane za luty 2024 r.). Jest to również istotne w kontekście rosnącego zainteresowania klientów przemysłowych długoterminowymi umowami cPPA na zakup energii elektrycznej. Pierwsza z takich umów została zawarta w Polsce pod koniec 2018 roku. Przedstawiciele przemysłu, poszukujący niedrogich, zielonych źródeł energii elektrycznej oraz producenci energii elektrycznej poszukujący finansowania inwestycji poza systemem wsparcia, są coraz bardziej skłonni do wykorzystywania tej formuły.

Obecnie działające w Polsce farmy wiatrowe to wyłącznie instalacje lądowe. Jednak jak wynika z rządowych założeń, do 2030 r. w polskiej części Morza Bałtyckiego zostanie oddane do użytku do 5,9 GW morskich farm wiatrowych, a do 2040 r. rozwój morskiej energetyki wiatrowej stopniowo wzrośnie do około 18 GW.

Warto w tym miejscu zauważyć, iż z zapowiedzi rządowych wynika, iż trwają prace nad aktualizacją kluczowych dokumentów strategicznych w obszarze energetyki (m.in. Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.), które zmierzają do zwiększenia nacisku na rozwój odnawialnych źródeł energii oraz tempa transformacji energetycznej w Polsce, co powinno pociągnąć za sobą zmiany legislacyjne ułatwiające inwestycje w OZE, w tym w energetykę wiatrową.

Szczególnie istotne w tym względzie mogą być zapowiadane zmiany w zakresie lokalizowania lądowych farm wiatrowych. Przedstawiciele nowego rządu wielokrotnie zapowiadali powrót do dyskusji na temat tzw. ustawy odległościowej i zmiany minimalnej odległości lokalizowania lądowych farm wiatrowych od zabudowań z 700 na 500 m.

Zintegrowane krajowe plany na rzecz energii i klimatu stają się podstawowym narzędziem do osiągnięcia celów unii energetycznej. Cele i wkłady państw członkowskich w zakresie energii i klimatu muszą być spójne z polityką Unii Europejskiej i służyć realizacji jej celów. Od 15 marca 2023 r., a następnie co dwa lata, państwa członkowskie są zobowiązane przedstawić Komisji Europejskiej raport z postępów w realizacji krajowych planów na rzecz energii i klimatu.

Komisja Europejska dokonuje oceny przedkładanych planów pod kątem ich adekwatności i zdolności do osiągnięcia wspólnych celów i założeń unii energetycznej oraz ewentualnych rozbieżności.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska opracowało oraz przekazało do Komisji Europejskiej pierwsze zintegrowane sprawozdanie z postępów w dziedzinie energii i klimatu za lata 2020-2021. Dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 sierpnia 2023 r. Na podstawie sprawozdań zostaną wydane rekomendacje.

Na początku marca 2024 r. Polska przekazała Komisji Europejskiej wstępną wersję aktualizacji KPEiK. Roboczy dokument deklaruje zwiększenie udziału OZE w końcowej konsumpcji energii brutto do 29,8 proc. do 2030 r. Zgodnie ze wstępnymi założeniami, w perspektywie 2030 r. do przyrostu produkcji energii elektrycznej z OZE w największym stopniu przyczyniać się będą elektrownie wiatrowe na lądzie o mocy zainstalowanej wynoszącej około 15,8 GW oraz elektrownie słoneczne o mocy zainstalowanej wynoszącej około 29,3 GW. Z „Polityki energetycznej Polski do 2040 r.” (PEP2040), przyjętej przez rząd w lutym 2021 r. wynika natomiast, że w 2030 r. moc generowana przez morskie farmy wiatrowe ma osiągnąć 5,9 GW, a w 2040 r. 11 GW. Zgodnie z ogłoszonymi kluczowymi założeniami trzeciego scenariusza prognostycznego PEP2040 zakłada się dalszy rozwój lądowej energetyki wiatrowej do 14 GW mocy w 2030 r. oraz do 20 GW w 2040 r.

W marcu 2022 r. polski rząd przyjął założenia do aktualizacji PEP2040, która zakłada, że w perspektywie 2040 r. około połowa produkcji energii elektrycznej pochodzić ma z odnawialnych źródeł. Do zmiany dokumentu jednak nie doszło. Ministerstwo Klimatu i Środowiska zapowiedziało, że aktualizacja PEP2040 nastąpi jeszcze w tym (2024) roku.

W pierwszej połowie 2021 r. Rada Ministrów przyjęła jeden z kluczowych dla rozwoju morskiej energetyki wiatrowej akt prawny, tj. rozporządzenie z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000. Plan ten określa zakres, w jakim będzie wykorzystywany potencjał morskiej energii wiatrowej na Morzu Bałtyckim. Plan pokrywa około 97% polskich obszarów morskich i stanowi kompleksową regulację w zakresie morskiego planowania przestrzennego. Eksperti szacują, że rzeczywisty potencjał morskiej energetyki wiatrowej w Polskiej Wyłącznej Strefie Ekonomicznej znacznie przewyższa ambicje rządu w tym zakresie – szacuje się go na prawie 33 GW.

W lutym 2021 r. weszła w życie Ustawa z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, co jest bardzo pozytywnym sygnałem dla rozwoju sektora offshore w Polsce. Akt ten tworzy ramy

prawne dla realizacji inwestycji na morzu, określając program wsparcia inwestycyjnego w formie prawa do pokrycia ujemnego salda. W ten sposób ustawa może zapewnić inwestorom stabilność w długoterminowej perspektywie, przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności pomiędzy przedsiębiorcami.

Przyjęcie ustawy było kluczowym krokiem do odblokowania inwestycji w polskim sektorze morskiej energetyki wiatrowej, który pozwoli Polsce na szybkie osiągnięcie pozycji ważnego europejskiego rynku offshore. W okresie od kwietnia do czerwca 2021 r. Prezes URE rozpatrzył wszystkie wnioski i wydał łącznie siedem decyzji o przyznaniu prawa do pokrycia ujemnego salda dla siedmiu projektów farm wiatrowych na Bałtyku (wsparcie przyznawane w ramach tzw. I fazy wsparcia w drodze decyzji administracyjnej). Do niedawna inwestorzy ubiegali się o pozwolenia lokalizacyjne (PSZW) co do 11 obszarów przewidzianych w planie zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich, przy czym w odniesieniu do jednego z tych obszarów (53.E.1) żaden z wnioskodawców

nie uzyskał minimum kwalifikacyjnego. Chodzi tu o tzw. drugą fazę rozwoju projektów morskich elektrowni wiatrowych na polskich wodach Morza Bałtyckiego. O większość z lokalizacji, starania prowadziło po kilkunastu inwestorów. Od 2 stycznia do 30 maja 2023 r. Minister Infrastruktury ogłosił wyniki postępowań rozstrzygających dla wszystkich 11 wyznaczonych obszarów wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy offshore. 10 z 11 obszarów zostało podzielonych pomiędzy inwestorów Grupy Orlen oraz PGE Polską Grupę Energetyczną. Dla jednej z lokalizacji (obszar 53.E.1) żaden z wnioskodawców nie osiągnął minimum kwalifikacyjnego w kryterium proponowanych okresów obowiązywania pozwolenia, w tym dat rozpoczęcia i zakończenia budowy i eksploatacji przedsięwzięcia. Podmioty, które uzyskają prawomocne PSZW będą mogły ubiegać się o wsparcie na budowę morskich elektrowni wiatrowych w ramach konkurencyjnych aukcji.

Zarówno KPEiK, jak i PEP2040 przewidują ambitne działania w zakresie dekarbonizacji po 2030 r., z mniej znaczącymi redukcjami przed 2030 r. Oba dokumenty

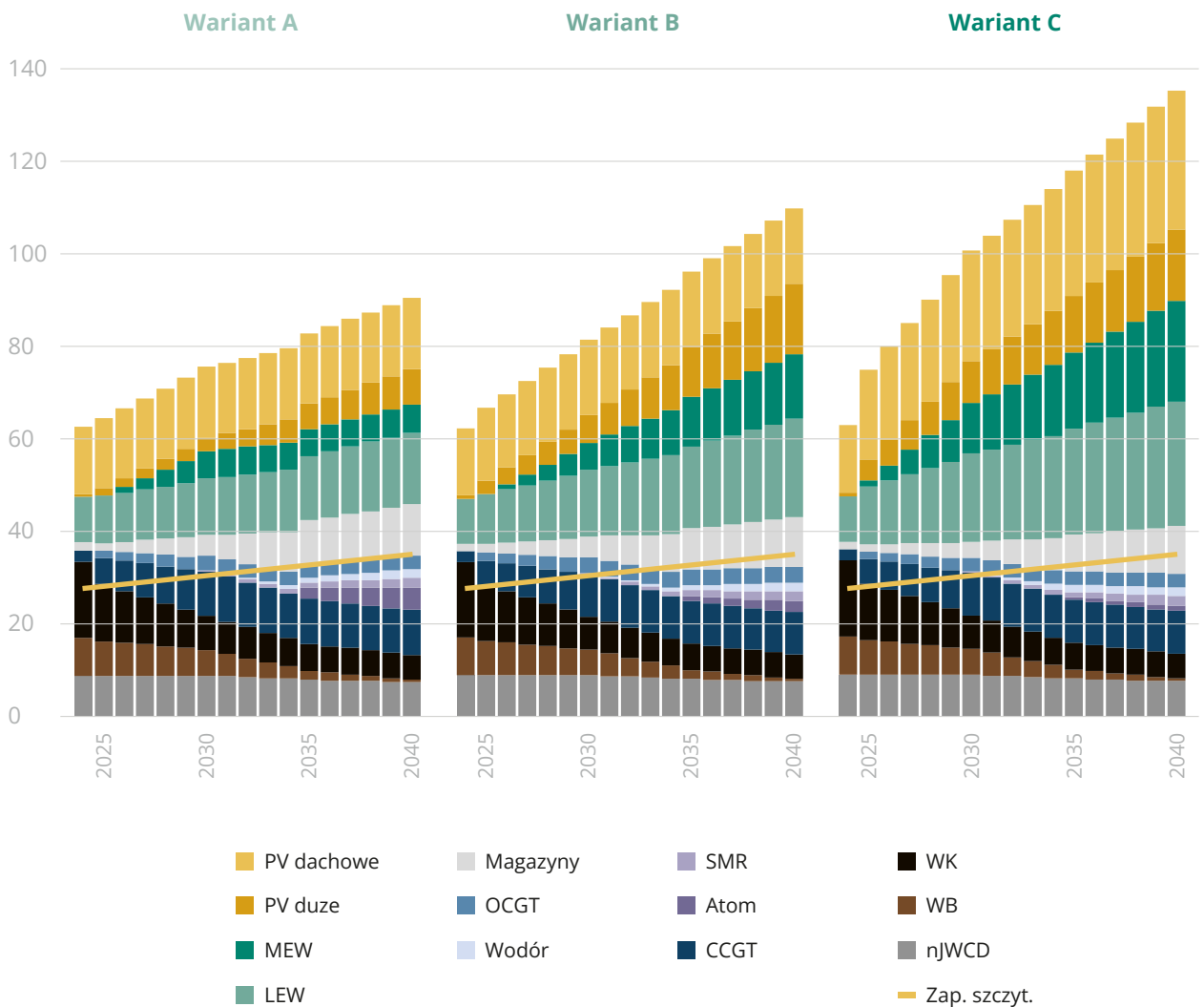
opierają się głównie na energii odnawialnej i gazowej w celu wypełnienia luk powstałych po wycofaniu węgla, ale nie wykorzystują w pełni potencjału wiatru (zwłaszcza lądowego), proponując jednocześnie uruchomienie projektu jądrowego w okresie 2030–2035.

Jesteśmy przekonani, że potencjał lądowej oraz morskiej energetyki wiatrowej, wspierany przez jednostki zasilane gazem, jest wystarczający do osiągnięcia bardziej ambitnych celów bez konieczności dalszego rozwijania projektu jądrowego. Proponowane przez PSEW podejście pozwoliłoby

na: zaspokojenie zapotrzebowania na energię elektryczną, które jest niedoszacowane w PEP2040; realizację celów związanych z udziałem OZE, redukcję emisji CO₂ w szybszym tempie niż planuje to polski rząd oraz ograniczenie wzrostu kosztów energii elektrycznej.

Branża energetyki wiatrowej wiąże zatem duże nadzieje z zapowiadaną aktualizacją strategicznych dokumentów rządowych (PEP2040, KPEiK) licząc, że zaproponowane scenariusze będą dostosowane do skali wyzwań przed jakimi stoi Polska, oczekiwać ze strony przemysłu oraz do możliwości sektora OZE.

Wykres nr 2 | Modelowane warianty rozwoju miksów mocy wytwórczo-magazynowych EE w Polsce (GW)

Uwaga: nJWCD to zbiorcza pozycja obejmująca nJWCD węglowe, gazowe, biomasowe oraz wodne. Magazyny obejmują ESP oraz magazyny baterijne. „Ład” oznacza ładowanie, „Gen” generację z magazynów. WK oraz CCGT obejmują tylko jednostki JWCD. Wodór oznacza turbiny wodorowe.

Źródło: Modelowanie i analiza własna

Aukcje w 2023 r.

Ostatnie aukcje OZE odbyły się w listopadzie 2023 r. 21 listopada 2023 r. odbyła się aukcja przeznaczona dla instalacji fotowoltaicznych i wiatrowych do 1 MW, a 22 listopada 2023 r. powyżej 1 MW.

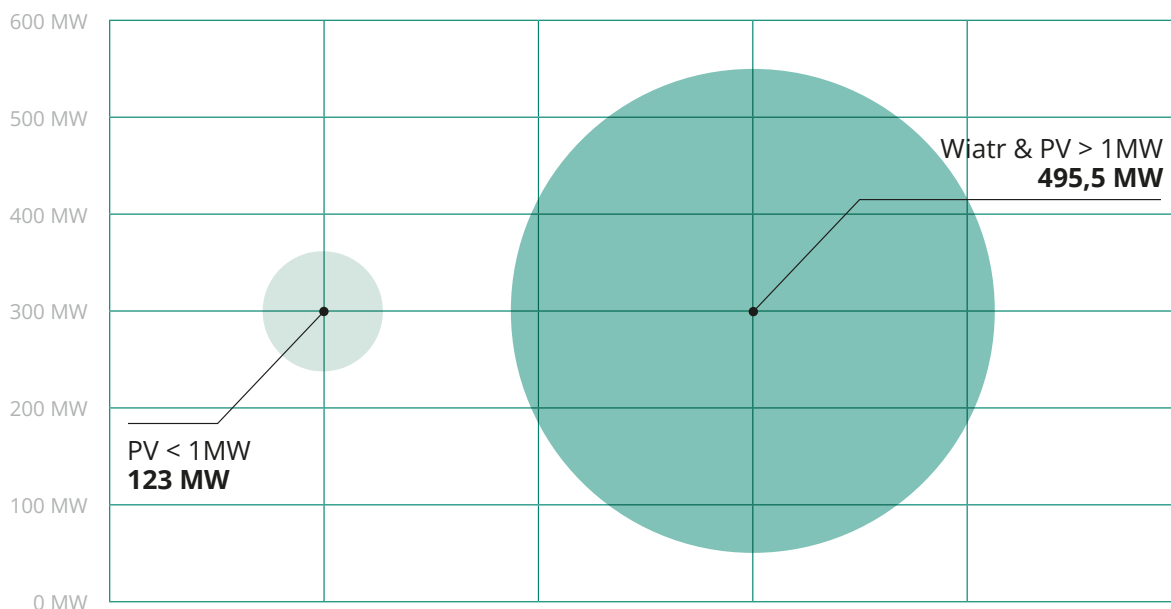
Aukcje zrealizowano na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września 2022 r. w sprawie maksymalnych ilości i wartości energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, które mogą zostać sprzedane w drodze aukcji w poszczególnych następujących po sobie latach kalendarzowych 2022–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2085). Zgodnie z nim, podczas aukcji w 2023 r. dla segmentu instalacji fotowoltaicznych i wiatrowych do 1 MW do sprzedaży przeznaczono 11,25 TWh energii o wartości 3,825 mld zł. Są to wartości identyczne jak w 2022 r. W 2021 r. dla tego koszyka przeznaczone było łącznie 17,4 TWh energii o wartości 7,8 mld zł. Dla segmentu instalacji fotowoltaicznych i wiatrowych powyżej 1 MW, do sprzedaży przeznaczono 21,75 TWh o wartości 6,225 mld zł. Analogicznie, dla aukcji w 2022 r. dla tego koszyka wolumen energii wyniósł

prawie 11,25 TWh o wartości 3,6 mld zł. Dla aukcji w 2021 r. wolumen energii wyniósł łącznie około 52,86 TWh o wartości około 15,79 mld zł.

Zgodnie z podsumowaniem aukcji przeprowadzonych w listopadzie 2023 r. Prezes URE szacuje, iż aukcje przyczynią się do powstania blisko 618,5 MW nowych mocy wytwórczych, w tym:

- 594 MW w instalacjach fotowoltaicznych (około 123 MW w instalacjach o mocy zainstalowanej nie większej niż 1 MW oraz około 471 MW w instalacjach o mocy zainstalowanej większej niż 1 MW),
- 24,5 MW w instalacjach wiatrowych (powyżej 1 MW).

Wykres nr 3 | Aukcje 2023. Nowa moc zainstalowana w wyniku aukcji 2023

W ramach ubiegłorocznych aukcji do sprzedaży przeznaczono prawie 88 TWh energii elektrycznej z OZE o łącznej wartości około 40,8 mld zł, jednak

w wyniku ich rozstrzygnięcia łącznie zakontraktowano niespełna 6 TWh (6,8 proc.) energii elektrycznej o wartości niespełna 2 mld zł (4,8 proc.).

Tabela nr 1 | Opis budżetów aukcyjnych 2023 dla każdej technologii OZE i porównanie z rokiem 2022

Technologia	Moc	Budżet 2023		Budżet 2022		Zmiana	
		(TWh)	(PLN mld)	(TWh)	(PLN mld)	(%vol.)	(%vol.)
Wiatr i PV	< 1 MW	11,25	3,83	11,25	3,83	0%	0%
	> 1 MW	21,75	6,23	11,25	3,60	+93%	+73%
Biomasa, biogaz inny niż rolniczy, instalacje termicznego przekształcania odpadów	< 1 MW	1,11	0,61	1,11	0,61	0%	0%
	> 1 MW	45,00	24,71	1,69	0,93	+2567%	+2565%
Biogaz rolniczy	< 1 MW	-	-	-	-	0%	0%
	> 1 MW	5,78	3,87	5,78	3,87	0%	0%
Hydroenergia, biopłyny, energia geotermalna	< 1 MW	0,98	0,51	0,98	0,51	0%	0%
	> 1 MW	2,04	1,04	2,04	1,04	0%	0%
Instalacje hybrydowe	< 1 MW	-	-	-	-	-	-
	> 1 MW	-	-	-	-	-	-
Suma		87,9	40,78	34,087	14,38	+158%	+184%

Źródło: opracowanie własne, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września 2022 r. w sprawie maksymalnych ilości i wartości energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, które mogą zostać sprzedane w drodze aukcji w poszczególnych następujących po sobie latach kalendarzowych 2022–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2085).

Kiedy odbyły się ostatnie aukcje?

Ostatnie aukcje dla lądowej energii wiatrowej i fotowoltaicznej odbyły się 21 oraz 22 listopada 2023 r. (odpowiednio dla instalacji o mocy do i powyżej 1 MW).

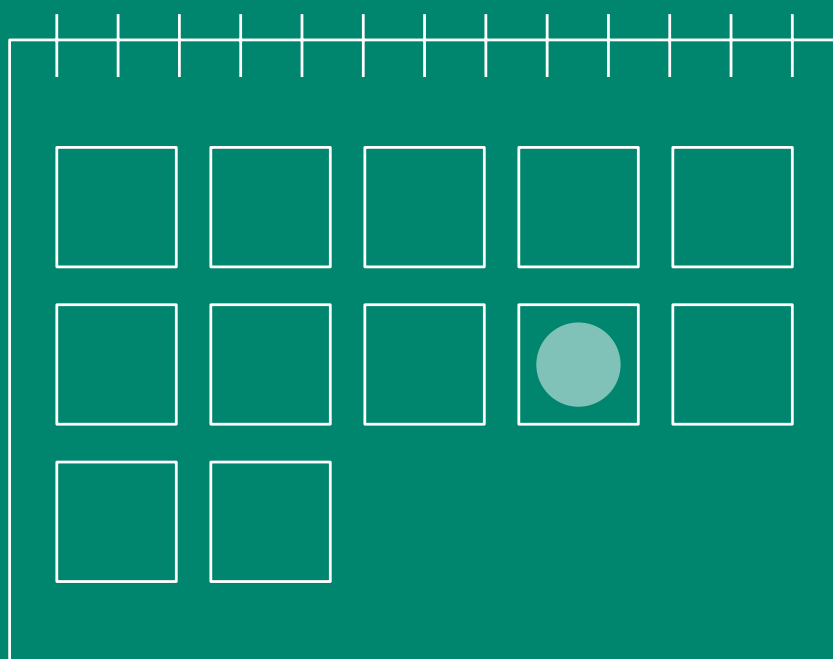
System aukcyjny jest aktualnie podstawowym mechanizmem wsparcia instalacji OZE (zastąpił system świadectw pochodzenia) na skutek przyjęcia zasady, że instalacje OZE, w których pierwsze wytworzenie energii elektrycznej nastąpiło (lub ma nastąpić) po 1 lipca 2016 r., mogą skorzystać wyłącznie z systemu aukcyjnego.

System aukcyjny OZE miał obowiązywać do końca 2021 r., jednakże Ustawą z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1873) przedłużono obowiązywanie systemu wsparcia do 30 czerwca 2047 r., co oznacza, że aukcje będą mogły

być przeprowadzane do 31 grudnia 2027 r. Powyższe zostało zaakceptowane decyzją Komisji Europejskiej z dnia 30 listopada 2021 r.

To doskonała informacja dla wszystkich wytwórców OZE. Jak podkreślił ówczesny wiceminister klimatu i środowiska Ireneusz Zyska*, decyzja Komisji Europejskiej umożliwia zachowanie ciągłości głównego polskiego systemu wsparcia dla wytwórców OZE w zgodzie z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, co jest kluczowe dla zapewnienia warunków do bezpiecznego i przewidywalnego rozwoju odnawialnych źródeł energii w Polsce. Zgodnie z wstępnymi szacunkami, przedłużenie systemu aukcyjnego umożliwi powstanie ok. 9 GW nowych mocy w technologiach wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych. Maksymalna wartość wsparcia państwa w całym okresie trwania programu może wynieść do 43,85 miliardów zł.

* <https://www.gov.pl/web/klimat/komisja-europejska-zgodzila-sie-na-wydłużenie-systemu-aukcyjnego-dla-oze-do-31-grudnia-2027->

W jaki sposób projekt kwalifikuje się do udziału w aukcji?

Gotowe do budowy projekty instalacji OZE wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru na lądzie, energię słoneczną oraz biogaz, biogaz rolniczy, biomasę, biopłyny, hydroenergię i energię geotermalną, a także w instalacji termicznego przekształcania odpadów lub dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego mogą brać udział w aukcji, jeżeli:

- posiadają zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji, oraz
- wpłacą depozyt w wysokości 60 PLN (około 14 EUR) za 1 kW lub udzielą równoważnej gwarancji bankowej.

Uzyskanie zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji poprzedza procedura prekwalifikacji prowadzona przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Inwestorzy muszą udowodnić, że posiadają instalacje gotowe do budowy, tj. że spełnione są następujące kryteria:

- posiadają warunki przyłączenia do sieci lub mają zawartą umowę o przyłączenie,
- inwestycja posiada ostateczne i prawomocne pozwolenie na budowę (ważne co najmniej 6 miesięcy),
- dołączony został schemat instalacji OZE,
- przedstawiony został harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji budowy.

Po spełnieniu kryteriów prekwalifikacji Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydaje zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji w ciągu 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku o wydanie tego zaświadczenia. Zaświadczenie to pozostaje ważne przez 12 miesięcy od dnia jego wydania.

W jaki sposób wygrana aukcja wpływa na przyłączenie do sieci?

Warunki przyłączenia do sieci lub zawarta umowa o przyłączenie do sieci są wymagane do wzięcia udziału w aukcji. Warunki przyłączenia obowiązują przez 2 lata od dnia ich doręczenia. W okresie ważności warunków przyłączenia stanowią zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci.

Umowa o przyłączenie do sieci określa termin realizacji przyłączenia do sieci oraz termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej wytworzonej w instalacji OZE. Termin ten nie może być dłuższy niż 4 lata od daty zawarcia umowy o przyłączenie. Brak dostawy energii elektrycznej w tym terminie stanowi ustawową podstawę do rozwiązania umowy o przyłączenie przez operatora systemu dystrybucyjnego/przesyłowego.

Ustawa o OZE przewiduje jednak mechanizm przedłużenia terminu pierwszego dostarczenia energii elektrycznej do sieci dla projektów, które wygrały aukcję. Operatorzy sieci są zobowiązani

do dostosowania terminu w umowach o przyłączenie dla zwycięskich projektów, aby były one zgodne z terminami z aukcji (np. dla wiatru na lądzie – 33 miesiące od daty zakończenia aukcji). W tym celu powinny zostać zawarte aneksy do umów o przyłączenie, aby umowy nie wygasały przed upływem terminu na uruchomienie projektu.

Jak przebiega aukcja i kto te aukcje wygrywa?

Data aukcji jest ogłaszana przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na co najmniej 30 dni przed planowaną aukcją. Licytujący – potencjalny producent – składa ofertę obejmującą ilość energii elektrycznej określoną w MWh i cenę w PLN za 1 MWh, po której zgadza się sprzedawać energię elektryczną na podstawie kontraktu różnicowego.

Wsparcie jest przyznawane producentom oferującym najniższą cenę. Aukcja trwa do momentu całkowitego wyczerpania ilości lub wartości energii elektrycznej określonej w ogłoszeniu o aukcji lub zamknięcia sesji aukcji. Aukcję rozstrzyga się, jeżeli zostały złożone nie mniej niż trzy ważne oferty spełniające wymagania określone w ustawie OZE. Jeżeli kilku oferentów oferuje tę samą najniższą cenę sprzedaży, a ilość deklarowanej do wyprodukowania energii elektrycznej przekracza ilość, o której mowa w ogłoszeniu o aukcji, decyduje kolejność złożonych ofert. Oferty zwycięskich producentów nie mogą łącznie przekraczać 100% wartości energii elektrycznej określonej w ogłoszeniu o aukcji i 80% ilości energii elektrycznej objętej wszystkimi ofertami. Ten drugi pułap ma na celu zagwarantowanie wystarczająco konkurencyjnych ofert.

W ciągu 21 dni od daty zakończenia aukcji Prezes Urzędu Regulacji Energetyki publicznie ogłasza na swojej stronie internetowej informację o:

- wynikach aukcji (tj. wytwórcach, którzy wygrali aukcję, minimalnej i maksymalnej cenie, po której energia elektryczna została sprzedana w aukcji, a także wolumen energii elektrycznej i jej wartość), lub
- unieważnieniu aukcji, jeśli wystąpiły przypadki określone w ustawie o OZE.

Aukcję można unieważnić tylko wtedy, gdy wszystkie oferty zostały odrzucone (oferta podlega odrzuceniu m.in., gdy cena sprzedaży energii elektrycznej określona w ofercie przekracza cenę referencyjną) lub nie można było jej przeprowadzić z przyczyn technicznych. Jeżeli wyniki aukcji zostały już opublikowane, aukcja jest rozstrzygnięta i ostateczna.

Jaki jest okres wsparcia?

Okres wsparcia trwa 15 lat od dnia sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej po dniu wygrania danej aukcji, jednakże nie dłużej niż do 30 czerwca 2047 r. Zgodnie z poprzednimi regulacjami,

termin ten trwał do 30 czerwca 2039 r. jednak nowelizacja Ustawy o odnawialnych źródłach energii z 17 września 2021 r. wydłużyła termin do 30 czerwca 2047 roku.

Jak wygląda mechanizm wsparcia?

Wytwórca energii w instalacji przemysłowej (powyżej 0,5 MW), który wygrał aukcję, sprzedaje wytworzoną energię na rynku energii za cenę rynkową, a następnie może wystąpić o wyrównanie do ceny przyjętej w aukcji. Odbywa się to w drodze pokrycia tzw. „ujemnego salda”. Środki na jego pokrycie są wypłacane przez Zarządcę Rozliczeń S.A., celową spółkę Skarbu Państwa, która pełni rolę operatora rozliczeń, a jej zadaniem jest gromadzenie środków na pokrycie i dokonywanie rozliczeń „ujemnego salda”. W rozumieniu ustawy o OZE, ujemne saldo stanowi różnicę pomiędzy wartością netto sprzedaży energii w danym miesiącu (obliczoną na podstawie giełdowych cen energii elektrycznej) a wartością netto tej energii obliczoną przy przyjęciu cen wskazanych przez wytwórcę energii w ofercie, która wygrała aukcję. Przy czym cena ta podlega corocznej waloryzacji wskaźnikiem inflacji określanym przez Główny Urząd Statystyczny.

Wolumen wytworzonej energii, która podlega rozliczeniu, określany jest na podstawie wskazań urządzeń pomiarowych w danym miesiącu. Wytwórca informuje Zarządcę Rozliczeń S.A., do 15 dnia kolejnego miesiąca, o:

- ilości i cenach energii sprzedanej w ubiegłym miesiącu,
- danych odnośnie do wartości energii (cen publikowanych na Towarowej Giełdzie Energii – indeks TGeBase), oraz
- składa wnioski o pokrycie ujemnego salda.

W konsekwencji, ujemne saldo stanowi różnicę pomiędzy wartością netto energii obliczoną na podstawie indeksu TGeBase a wartością obliczoną na podstawie ceny ofertowej danego wytwórcy.

Zarządca Rozliczeń S.A. ma obowiązek weryfikacji wniosku o pokrycie ujemnego salda w terminie 30 dni i wypłaty środków danemu wytwórcy, jak obrazuje przykład poniżej.

Saldo może być także dodatnie, w szczególności w przypadku wzrostu rynkowych cen energii. W takiej sytuacji, wytwórca będzie zobowiązany do zwrotu Zarządcy Rozliczeń S.A. dodatniego salda. Dodatnie saldo jest na bieżąco (miesięcznie) rozliczane z ujemnym saldem. Dodatnie saldo, które nie zostanie całkowicie rozliczone do końca okresu każdego pełnych trzech lat kalendarzowych, jest zwracane Zarządcy Rozliczeń S.A. przez wytwórcę energii elektrycznej z OZE, w terminie 6 miesięcy od zakończenia danego okresu.

Nie ma obowiązku sprzedaży energii wyprodukowanej w OZE na giełdzie towarowej.

Jakie urządzenia do wytwarzania energii elektrycznej mogą zostać zainstalowane?

Wytwórca, który wygrał aukcję musi liczyć się z ograniczeniami, jeśli chodzi o urządzenia, które mogą zostać zainstalowane. Ustawa o OZE wymaga, by urządzenia wchodzące w skład instalacji, służące do wytwarzania i przetwarzania energii, były nowe i wyprodukowane w określonym okresie poprzedzającym dzień wytworzenia energii po raz pierwszy. Szczegóły przedstawia poniższa tabela nr 2.

Tabela nr 2.

Rodzaj instalacji OZE	Urządzenia nie starsze niż
Energia wiatru na lądzie	33 miesiące
Energia słoneczna	33 miesiące
Energia wiatru na morzu	72 miesiące
Biomasa	42 miesiące

Jakie są obowiązki inwestora, który wygrał aukcję?

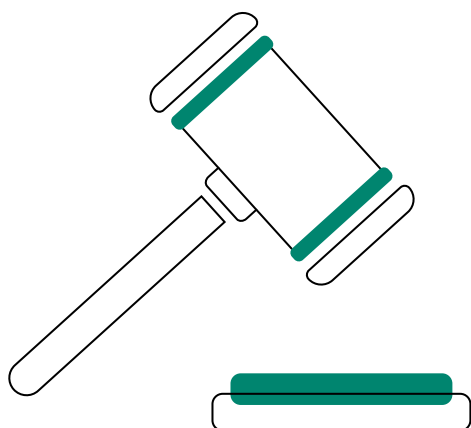
Pierwszym obowiązkiem wytwórcy jest sprzedaż energii po raz pierwszy w określonym czasie od zamknięcia aukcji (szczegóły przedstawia poniższa tabela nr 3). Wytwórca musi jednocześnie posiadać koncesję na wytwarzanie energii. Niedotrzymanie tych obowiązków może skutkować wykluczeniem danego wytwórcy z systemu aukcyjnego oraz przepadkiem kaucji.

Tabela nr 3.

Rodzaj instalacji OZE	Termin na sprzedaż energii po raz pierwszy (z posiadaną koncesją) liczony od zamknięcia aukcji
Energia wiatru na lądzie	33 miesiące od dnia zamknięcia aukcji
Energia słoneczna	33 miesiące od dnia zamknięcia aukcji
Energia wiatru na morzu	7 lat od dnia zamknięcia aukcji
Biomasa	42 miesiące od dnia zamknięcia aukcji

Drugim obowiązkiem jest wytworzenie energii w ilości zadeklarowanej w ofercie. Jakkolwiek istnieje możliwość jednokrotnej aktualizacji oferty, która wygrała aukcję w zakresie planowanej daty rozpoczęcia okresu korzystania z aukcyjnego systemu wsparcia lub ilości energii planowanej do sprzedaży w kolejnych latach kalendarzowych, niemniej całkowity wolumen energii określony w ofercie nie może ulec zmianie. Rozliczenie ilości energii dokonywane jest w danym okresie wsparcia co 3 pełne lata oraz na koniec okresu wsparcia. Jeśli dana instalacja nie wyprodukuje co najmniej 85% wolumenu określonego w ofercie w danym okresie rozliczeniowym, wytwórca podlega karze pieniężnej. Wysokość kary pieniężnej oblicza się przyjmując 50% sumy, którą daje iloczyn ceny aukcyjnej i różnicy pomiędzy energią, jaka miała zostać wytworzona zgodnie z ofertą a energią sprzedaną w danym okresie rozliczeniowym. Kara nie będzie jednak naliczona, jeśli wymagany wolumen energii nie został osiągnięty w wyniku:

- obowiązywania regulacji prawa powszechnie obowiązującego;
- konieczności zapewnienia bezpieczeństwa sieci elektroenergetycznej;
- wystąpienia awarii w systemie elektroenergetycznym;
- działania siły wyższej, jak np. klęski żywiołowe, wojna, akty terrorizmu, zamieszki;
- wystąpienia awarii technicznej instalacji OZE, rozumianej jako gwałtowne, nieprzewidziane i niezależne od wytwórcy uszkodzenie lub zniszczenie tej instalacji lub zniszczenie obiektów budowlanych lub urządzeń warunkujących pracę tej instalacji.

Wpływ prawodawstwa związanego z pandemią COVID-19 na obowiązki inwestorów w ramach systemu aukcyjnego

W związku z wybuchem globalnej pandemii Covid-19, a następnie wprowadzeniem stanu epidemii w Polsce, rząd polski przyjął szereg aktów prawnych mających na celu zahamowanie nadchodzącego kryzysu gospodarczego, w tym Ustawę z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Znana również jako Tarcza Antykryzysowa 1.0, ustawa wprowadziła zmiany do ustawy o OZE z 20 lutego 2015 r. Nowelizacja umożliwiła wytwórcom energii z OZE korzystającym z aukcyjnego systemu wsparcia, w przypadku wystąpienia szczególnych okoliczności spowodowanych stanem epidemii (lub stanem zagrożenia

epidemiologicznego), wystąpienie do Prezesa URE o przedłużenie (maksymalnie o 18 miesięcy) terminu sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej wytworzonej w instalacji OZE oraz o przedłużenie dopuszczalnego „wieku” urządzeń wchodzących w skład instalacji OZE.

W związku z odwołaniem stanu zagrożenia epidemicznego na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1118), od 1 lipca 2023 r. uzyskanie takiego przedłużenia nie jest już możliwe.

Dokonując przedłużenia, Prezes URE jednorazowo, na wniosek wytwórcy, wydawał postanowienie o przedłużeniu wskazanych terminów w przypadku wystąpienia opóźnień w realizacji inwestycji w nowych instalacjach OZE związanych z opóźnieniem:

- dostaw urządzeń wchodzących w skład instalacji OZE lub
- dostaw elementów niezbędnych do budowy instalacji OZE, lub
- w realizacji instalacji OZE oraz przyłącza do sieci elektroenergetycznej, lub
- przy realizacji odbiorów lub rozruchu instalacji OZE, lub
- przy uzyskiwaniu koncesji albo wpisu do rejestrów określonych w ustawie, spowodowanych stanem epidemii (lub stanem zagrożenia epidemicznego) ogłoszonym w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw zdrowia.

We wniosku wytwórca przedstawia m.in. oświadczenie dostawców (lub własne) potwierdzające, że opóźnienie w dostawie urządzeń lub rozruchu instalacji OZE jest spowodowane wyżej wymienionymi okolicznościami.

Wszystkie instalacje OZE, które wygrały aukcje i którym nie upłynął termin przewidziany na rozpoczęcie produkcji/sprzedaży energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego, mogły skorzystać z prawa do wydłużenia wyżej omówionych okresów. Wniosek musiał zostać złożony przez wytwórcę najpóźniej 30 dni przed upływem terminu na wypełnienie obowiązku.

Uprawnienie dotyczące zmiany terminu pierwszej sprzedaży energii oraz uprawnienie umożliwiające przedłużenie terminu realizacji zobowiązań w związku ze stanem pandemii Covid-19, były względem siebie niekonkurencyjne. Oznacza to, że wytwórca mógł skorzystać z obu tych uprawnień łącznie.

Aby w pełni zaspokoić potrzeby wytwórców energii elektrycznej z OZE, możliwość przedłużenia wyżej opisanych terminów została zharmonizowana z odpowiednim prawem dotyczącym umów o przyłączenie do sieci.

Tarcza antykryzysowa 2.0, tj. ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, wprowadziła regulację, zgodnie z którą przedsiębiorstwa energetyczne zostały zobowiązane do dostosowania w umowach o przyłączenie do sieci daty pierwszej dostawy energii elektrycznej z instalacji OZE do sieci, z uwzględnieniem przedłużenia terminu przyznanego przez Prezesa URE w ramach Tarczy Antykryzysowej 2.0, w terminie 30 dni od dnia poinformowania właściwego przedsiębiorstwa energetycznego przez wytwórcę o wygraniu aukcji.

Wpływ tzw. podatku od zysków nadzwyczajnych na system aukcyjny

W odpowiedzi na kryzys energetyczny, z dniem 4 listopada 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 r. oraz w 2024 r. (Dz.U. 2022 poz. 2243 ze zm.). Ustawa ta była następnie kilkakrotnie nowelizowana.

Akt ten nakładał na wytwórców energii elektrycznej wykorzystujących do wytwarzania m.in. energię wiatru oraz energię promieniowania słonecznego, jak i na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem energią elektryczną, obowiązek przekazania tzw. odpisu na Fundusz.

Obowiązek dokonywania odpisów na Fundusz wykonywany był w odniesieniu do okresu od dnia 1 grudnia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Ostatecznie, rząd nie zdecydował się na jego przedłużenie ponad tę datę.

Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny to państwowy fundusz celowy, którego dysponentem jest minister właściwy ds. energii, zarządzany przez Zarządcę Rozliczeń.

Odpis na Fundusz stanowił kwotę środków finansowych, która podlegała przekazaniu przez wytwórcę energii elektrycznej z OZE oraz przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem energią elektryczną. Kwota odpisu na Fundusz stanowiła początkowo iloczyn wolumenu sprzedaży energii elektrycznej oraz dodatniej różnicy średniej ważonej wolumenem ceny rynkowej sprzedanej energii elektrycznej oraz średniej ważonej wolumenem limitu ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu. Następnie, wytwórcy OZE zostali zobowiązani do tego, aby w odpisie na Fundusz uwzględnić także 97 % przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia, instrumentów finansowych oraz innych rozliczeń pieniężnych zależnych od

ilości lub wartości sprzedanej energii. Katalog ten obejmował więc m.in. przychody z tzw. umów na wirtualną sprzedaż energii elektrycznej (vPPA), przy jednoczesnym braku możliwości uwzględniania kosztów tych instrumentów.

Limit ceny określało z kolei rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 listopada 2022 r. w sprawie sposobu obliczania limitu ceny (Dz.U. 2022, poz.2284), różnicując jego wysokość w oparciu o technologię wytwarzania energii elektrycznej. Limity te wynosiły:

- dla energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach nieobjętych systemem aukcyjnym, ceny referencyjne, określane przez ministra właściwego ds. klimatu, obowiązujące w dniu obliczania odpisu na Fundusz, powiększone o dodatek inwestycyjny i na pokrycie kosztów stałych, w wysokości 50 zł/MWh, a więc:
 - 390 zł/MWh dla instalacji wiatrowych nie większych niż 1 MW;
 - 345 zł/MWh dla instalacji wiatrowych powyżej 1 MW;
- dla wolumenu energii elektrycznej wytworzonej w instalacji objętej systemem aukcyjnym, ale sprzedawanej poza aukcją, limitem była z kolei cena wskazana w ofercie aukcyjnej (z uwzględnieniem jej waloryzacji wskaźnikiem inflacji).

Pomimo ustania obowiązków związanych z dokonywaniem odpisów na Fundusz z końcem 2023 r., warto pamiętać, że wytwórcy OZE w 2024 r. i 2025 r. podlegają obowiązkowi sprawozdawczym i dokonywania odpisów na Fundusz dla tych kwot

należnych, za które wytwórcy otrzymali płatność po 31 grudnia 2023 r. Dodatkowo, w 2025 r. wytwórcy powinni złożyć oświadczenie o zrealizowaniu obowiązków przekazania odpisu na Fundusz, wraz ze stosownym sprawozdaniem rozliczeniowym.

Jak zabezpieczone jest finansowanie aukcji?

Prawidłowe funkcjonowanie aukcyjnego systemu wsparcia, w tym rozliczenie ujemnego salda i działanie operatora rozliczeń, czyli Zarządcy Rozliczeń S.A., wymaga odpowiednich środków pieniężnych. Środki te zapewniane są dzięki opłacie OZE, która jest pobierana przez operatorów systemu przesyłowego („OSP”). OSP pobierają tę opłatę głównie od odbiorców końcowych przyłączonych bezpośrednio do ich sieci, tj. gospodarstw domowych. Stąd finansowanie systemu wsparcia jest niezależne od budżetu państwa.

Zasady obliczania opłaty OZE określone są w ustawie o OZE. OSP obliczają ją jako iloczyn stawki opłaty OZE oraz sumy ilości zużytej energii. Sama stawka opłaty OZE określana jest i publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej URE w terminie do 30 listopada każdego roku kalendarzowego.

A jeśli państwo polskie będzie unikać wykonania obowiązków wynikających z aukcji?

Chociaż Zarządca Rozliczeń S.A. i zwycięzca aukcji nie zawierają żadnej pisemnej umowy, stosunek prawny między takim wytwórcą a Rzeczpospolitą Polską ma formę wiążącego zobowiązania ustawowego. Elementy tego zobowiązania są ustalane na podstawie polskiej ustawy o OZE oraz dokumentów opublikowanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki – opublikowanych wyników aukcji. W konsekwencji, jeżeli Zarządca Rozliczeń S.A. nie zapłaci należnej kwoty pieniężnej, wytwórca może

dochodzić swoich praw w sądzie powszechnym. Wytwórca może być również chroniony przez dwustronne umowy inwestycyjne lub Traktat Karty Energetycznej, przewidujący arbitraż inwestycyjny poza Polską, pod warunkiem, że inwestycja jest uprzednio odpowiednio ustrukturyzowana. Warto wspomnieć, że takie rozwiązanie uważa się za wystarczające do uzyskania finansowania bankowego bez prawa regresu (w formule project finance).

Czy możliwy jest transfer praw i obowiązków nabytych w drodze aukcji?

Zgodnie z polską ustawą o OZE dopuszczalne jest nabycie instalacji, która wygrała aukcję, lub nabycie udziałów w spółce realizującej taką instalację. W pierwszym przypadku należy zwrócić się o zgodę do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Udzielenie takiej zgody jest uzależnione od złożenia oświadczenia przez kupującego, że energia elektryczna będzie wytwarzana wyłącznie ze źródeł odnawialnych w instalacji, która wygrała aukcję, oraz że kupujący przyjmuje prawa i obowiązki wytwórcy OZE.

Podsumowanie wyników wybranych aukcji z 2023 r.

Ostatnie aukcje na projekty wiatrowe i solarne miały miejsce w listopadzie 2023 r. Wszystkie aukcje były przeznaczone dla instalacji nowych. Spośród siedmiu przeprowadzonych aukcji jedynie dwie zostały rozstrzygnięte.

Wolumen energii elektrycznej dla małych instalacji fotowoltaicznych i wiatrowych został ustalony na poziomie 11,25 TWh o wartości blisko 3,825 mld PLN. Cena referencyjna energii elektrycznej dla instalacji wiatrowych do 1 MW wynosiła

378 PLN/MWh, a energii elektrycznej z małych instalacji fotowoltaicznych – 414 PLN/MWh.

Projekty fotowoltaiczne zdominowały tzw. mały koszyk dla projektów wiatrowych i fotowoltaicznych o mocy do 1 MW. Do aukcji przystąpiło 80 wytwórców, składając łącznie 163 oferty i wszystkie złożone oferty pochodziły wyłącznie z instalacji fotowoltaicznych.

W wyniku rozstrzygnięcia aukcji sprzedano niespełna 11% wolumenu energii w ramach 133 ofert

zgłoszonych przez 56 wytwórców, o łącznej wartości ponad 413 mln zł (co stanowi niecałe 11% łącznej wartości energii przeznaczonej do sprzedaży).

Minimalna cena, po jakiej została sprzedana energia, wyniosła 284,95 zł/MWh (dla porównania w aukcji w grudniu 2022 r. cena minimalna po jakiej sprzedano energię wynosiła 244,77 zł/MWh). Natomiast maksymalna cena, po jakiej została sprzedana energia wyniosła 355 zł/MWh (dla porównania: w aukcji w grudniu 2022 r. było to 327,73 zł/MWh).

W wyniku aukcji zakontraktowano ponad 1,2 TWh.

Wśród zwycięzców znalazły się m.in. RWE Renewables Poland sp. z o.o., Pro Vento Capital FIZ AN, Doral Energy Poland sp. z o.o., Projekt Solartech S.A. czy Sun Contracting Poland sp. z o.o.

W aukcji dla projektów wiatrowych i fotowoltaicznych o mocy powyżej 1 MW możliwa do sprzedania w koszyku ilość energii wynosiła 21,75 TWh, a jej wartość 6,225 mld zł. Cena maksymalna (tj. cena referencyjna), którą można było złożyć w ofercie dla

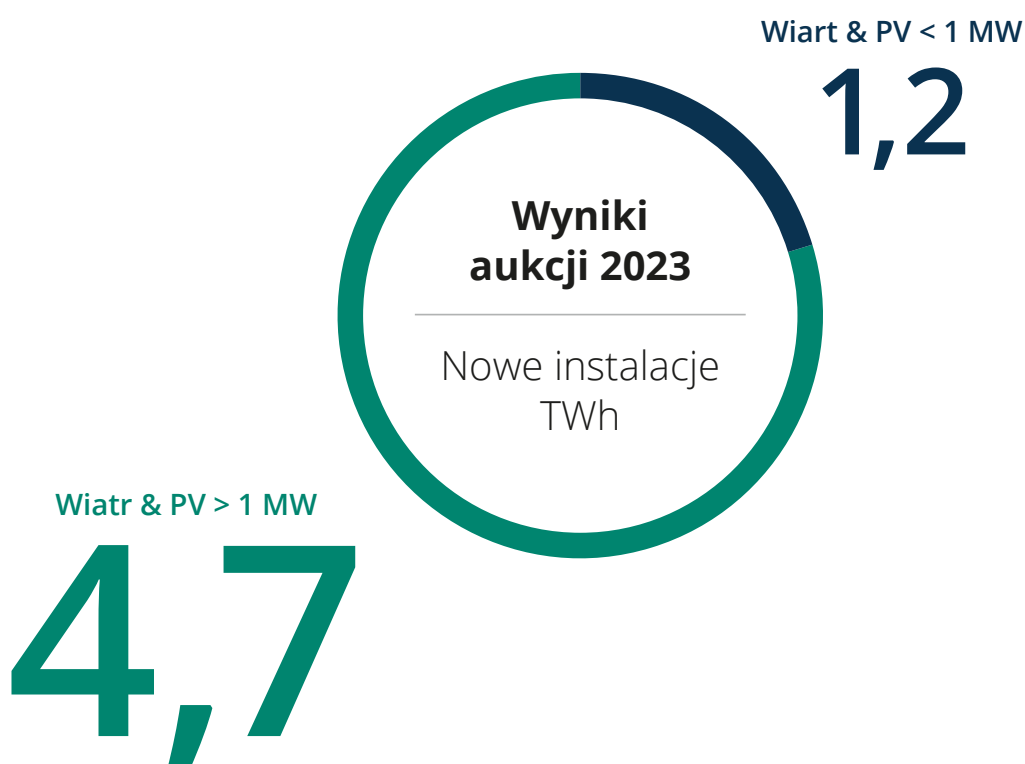
instalacji wiatrowych o mocy powyżej 1 MW, wyniosła 324 PLN/MWh, a dla instalacji fotowoltaicznych 389 PLN/MWh. Do aukcji przystąpiło 63 wytwórców, składając łącznie 85 ofert.

W wyniku rozstrzygnięcia aukcji sprzedano nieco ponad 4,74 TWh energii o łącznej wartości ponad 1,5 mld.

W wyniku rozstrzygnięcia aukcji mogą powstać instalacje fotowoltaiczne o mocy nieco ponad 471 MW oraz lądowe farmy wiatrowe o mocy 24,5 MW. Minimalna cena, po jakiej została sprzedana energia w tym koszyku aukcyjnym wyniosła 119,00 zł/MWh, natomiast cena maksymalna 349,69 zł/MWh.

Wśród zwycięzców znaleźli się m.in. Polenergia S.A., RWE Renewables Poland sp. z o.o., EDP Renewables Polska sp. z o.o., PL-Sun sp. z o.o., Eurowind Energy A/S, Projekt Solartech S.A., Lion Energy Group II sp. z o.o. czy Pro Vento Capital FIZ AN.

Wykres nr 4 | Aukcje 2023. Nowa moc zainstalowana w wyniku aukcji w grudniu 2023 r.

Ceny referencyjne (maksymalne ceny do zaoferowania w aukcji) dla poszczególnych rodzajów instalacji OZE w 2023 r.

Poniżej zostały podane ceny referencyjne wynikające z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2023 r. w sprawie ceny referencyjnej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, okresów obowiązujących wytwórców, którzy wygrali aukcje, oraz referencyjnych wolumenów sprzedaży energii elektrycznej (Dz. U. poz. 2440). W momencie publikacji przewodnika, ceny referencyjne dla aukcji na 2024 r. nie zostały jeszcze ogłoszone.

Tabela nr 4.

Lp.	Rodzaj instalacji OZE	Cena referencyjna (PLN/MWh)
1.	Instalacje o mocy poniżej 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz rolniczy	872
2.	Instalacje o mocy poniżej 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz rolniczy w wysokosprawnej kogeneracji	1025
3.	Instalacje o mocy poniżej 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz uzyskiwany ze składowisk odpadów	812
4.	Instalacje o mocy poniżej 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz uzyskany ze składowisk odpadów w wysokosprawnej kogeneracji	915
5.	Instalacje o mocy poniżej 0,5 MW wykorzystujące tylko biogaz uzyskiwany z oczyszczalni ścieków	572
6.	Instalacje o mocy poniżej 0,5 MW wykorzystujące tylko biogaz uzyskiwany z oczyszczalni ścieków w wysokosprawnej kogeneracji	714
7.	Instalacje o mocy poniżej 0,5 MW wykorzystujące tylko biogaz inny niż określony w pkt 1, 3 i 5	632
8.	Instalacje o mocy poniżej 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz inny niż określony w pkt 4 i 6 w wysokosprawnej kogeneracji	723

Lp.	Rodzaj instalacji OZE	Cena referencyjna (PLN/MWh)
9.	Instalacje o mocy poniżej 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie hydroenergię	853
10.	Instalacje o mocy nie mniejszej niż 0,5 MW i nie większej niż 1 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz rolniczy	793
11.	Instalacje o mocy nie mniejszej niż 0,5 MW i nie większej niż 1 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz rolniczy w wysokosprawnej kogeneracji	941
12.	Duże instalacje (powyżej 1 MW) wykorzystujące wyłącznie biogaz rolniczy	775
13.	Duże instalacje (powyżej 1 MW) wykorzystujące wyłącznie biogaz rolniczy w wysokosprawnej kogeneracji	896
14.	Instalacje o mocy nie mniejszej niż 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz uzyskiwany ze składowisk odpadów	785
15.	Instalacje o mocy nie mniejszej niż 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz uzyskiwany ze składowisk odpadów w wysokosprawnej kogeneracji	895
16.	Instalacje o mocy nie mniejszej niż 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz uzyskiwany z oczyszczalni ścieków	520
17.	Instalacje o mocy nie mniejszej niż 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz uzyskiwany z oczyszczalni ścieków w wysokosprawnej kogeneracji	663
18.	Instalacje o mocy nie mniejszej niż 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz inny niż określony w pkt 12, 14 i 16	583
19.	Instalacje o mocy nie mniejszej niż 0,5 MW wykorzystujące wyłącznie biogaz inny niż określony w pkt 13, 15 i 17 w wysokosprawnej kogeneracji	677
20.	Dedykowane instalacje do spalania biomasy lub układach hybrydowych	594

Lp.	Rodzaj instalacji OZE	Cena referencyjna (PLN/MWh)
21.	Instalacje termicznego przetwarzania odpadów lub w dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego	474
22.	Instalacje o mocy nieprzekraczającej 50 MW w instalacji termicznego przekształcania odpadów, dedykowanej instalacji spalania biomasy lub układach hybrydowych, w wysokosprawnej kogeneracji	670
23.	Instalacje o mocy powyżej 50 MW w instalacji termicznego przekształcania odpadów, dedykowanej instalacji spalania biomasy lub układach hybrydowych, w wysokosprawnej kogeneracji	640
24.	Instalacje wykorzystujące wyłącznie biopłyny	575
25.	Instalacje o mocy nieprzekraczającej 1 MW wykorzystujące wyłącznie lądową energię wiatrową	378
26.	Duże instalacje (o mocy powyżej 1 MW) wykorzystujące wyłącznie lądową energię wiatrową	324
27.	Instalacje o mocy powyżej 0,5 MW i nie przekraczającej 1 MW wykorzystujące wyłącznie hydroenergię	778
28.	Duże instalacje o mocy powyżej 1 MW wykorzystujące wyłącznie hydroenergię	745
29.	Instalacje wykorzystujące wyłącznie energię geotermalną	579
30.	Instalacje o mocy nieprzekraczającej 1 MW wykorzystujące wyłącznie energię słoneczną	414
31.	Duże instalacje (o mocy powyżej 1 MW) wykorzystujące wyłącznie energię słoneczną	389

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej (PSEW) jest organizacją pozarządową, działającą od 1999 roku na rzecz wspierania i promowania energetyki wiatrowej. Stowarzyszenie skupia niemal 200 członków, w tym czołowe firmy działające na rynku energetyki wiatrowej w Polsce: inwestorów, deweloperów, producentów turbin i podzespołów do elektrowni, zarówno z Polski, jak i z zagranicy.

Działania PSEW obejmują:

- aktywny udział w konsultacjach aktów prawnych (ustaw, rozporządzeń), strategii, polityk i programów sektorowych, a także podejmowanie działań na rzecz wprowadzenia nowych rozwiązań prawnych sprzyjających rozwojowi energetyki wiatrowej w Polsce;
- ścisłą współpracę z ministerstwami właściwymi ds. gospodarki oraz ds. środowiska oraz innymi resortami związanymi bezpośrednio lub pośrednio z energetyką i odnawialnymi źródłami energii;
- współpracę z Dyrekcją Generalną Komisji Europejskiej ds. Energii i Transportu, Dyrekcją Generalną ds. Środowiska, Dyrekcją Generalną ds. Nauki i Badań;
- współpracę z eurodeputowanymi oraz parlamentarzystami z sejmowych i senackich komisji;
- szerzenie wiedzy o energetyce wiatrowej, w szczególności rozpowszechnianie informacji na temat korzyści płynących z wykorzystania wiatru do produkcji energii elektrycznej oraz potencjału Polski w zakresie możliwości rozwoju energetyki wiatrowej;
- działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży poszerzające wiedzę oraz promujące sektor energetyki wiatrowej jako miejsca pracy;
- organizację wydarzeń skupiających przedstawicieli branży z kraju i zagranicy; udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach branżowych w charakterze eksperta z zakresu energetyki wiatrowej w Polsce.

PSEW jest członkiem WindEurope oraz Polskiego Komitetu Światowej Rady Energetycznej.

www.psew.pl

Kancelaria DWF w Polsce liczy obecnie ponad 160 specjalistów. Jako zespół prawników świadczymy usługi prawne w Polsce od 1991 roku.

Nasi prawnicy dysponują bogatym doświadczeniem w kompleksowej obsłudze prawnej przedsiębiorstw prywatnych, korporacji międzynarodowych i spółek Skarbu Państwa. Nasze osiągnięcia, wiedza i doświadczenie znajdują odzwierciedlenie w czołowych rankingach międzynarodowych. Doceniają je również nasi klienci, inne kancelarie i pozostali uczestnicy rynku.

Kluczowe obszary działalności warszawskiego biura to między innymi: energetyka odnawialna, ochrona środowiska, fuzje i przejęcia, finansowanie projektów, nieruchomości, budownictwo i infrastruktura, rynki kapitałowe, bankowość, finanse i restrukturyzacja, własność intelektualna, rozstrzyganie sporów, podatki, prawo pracy, a także zamówienia publiczne.

Jesteśmy kancelarią zorientowaną na sprawy i transakcje trudne, precedensowe i niepowtarzalne. Wymagają one wiedzy prawniczej i biznesowej, doświadczenia, umiejętności i zdolności do szybkiego działania. Możemy pochwalić się udziałem w największych i najbardziej złożonych projektach i sporach na polskim i europejskim rynku. Naszym klientom oferujemy również wyspecjalizowaną wiedzę w sektorach, takich jak: energetyka konwencjonalna, odnawialna i atomowa, przemysł ciężki, górnictwo, przemysł lotniczy i zbrojeniowy, transport i logistyka, przemysł filmowy i mediowy, TMT oraz outsourcing.

Nasi prawnicy są rekomendowani przez niezależne międzynarodowe rankingi, takie jak Chambers Global, Chambers Europe, Legal 500, IFLR1000 oraz WTR1000 i Managing IP. Nasi prawnicy biorą aktywny udział w charakterze prelegentów w kluczowych konferencjach sektorowych, seminariach i warsztatach dotyczących m.in. zagadnień z zakresu prawa ochrony środowiska, energetycznego, budowlanego, sporów sądowych i arbitrażu.

www.dwfgroup.com

Nasze biuro w Warszawie posiada wyróżniający się zespół zajmujący się kompleksowo energią odnawialną. Jest to jedna z najbardziej rozpoznawalnych praktyk w zakresie odnawialnych źródeł energii na polskim rynku i „one stop shop” dla klienta działającego w tym sektorze.

Obsługujemy wszelkie sprawy prawne związane z sektorem OZE, w tym projekty inwestycyjne (development, pozwolenia i koncesje, przyłączenia do sieci, transakcje, kwestie środowiskowe, M&A), bieżącą działalność, a także spory. Byliśmy zaangażowani w rozwój i akwizycje ogromnej liczby projektów związanych z energią, zarówno na lądzie, jak i na morzu. Zespół znany jest również z doradztwa w sprawach regulacyjnych.

Pomagamy izbom i organizacjom branżowym oraz klientom indywidualnym w rozwiązywaniu złożonych spraw oraz budowaniu ich pozycji w kwestiach sektorowych. Przykładowo, wspieramy klientów w sporach dotyczących regulacji energetyki przed Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki oraz sądami. Wspieramy Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki oraz Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej w działaniach organizacji w kwestiach dotyczących programu wsparcia dla odnawialnych źródeł energii w Polsce i UE. Jesteśmy również zaangażowani w prace zespołu zadaniowego ds. morskiej energii wiatrowej, w których pomagamy wypracować propozycje dotyczące uwarunkowań regulacyjnych dla branży.

Karol Lasocki
Partner
E karol.lasocki@dwf.law

Andrzej Lenart
Junior Associate
E andrzej.lenart@dwf.law

Przemysław Bugnacki
Associate
E przemyslaw.bugnacki@dwf.law

Aleksandra Nowak
Associate
E aleksandra.nowak@dwf.law

Agnieszka Chylińska
Counsel
E agnieszka.chylinska@dwf.law

Wiktoria Rogaska
Local Partner
E wiktoria.rogaska@dwf.law

Joanna Derlikiewicz
Associate
E joanna.derlikiewicz@dwf.law

Paulina Stachura
Senior Associate
E paulina.stachura@dwf.law

Maria Kierska
Counsel
E maria.kierska@dwf.law

W przypadku jakichkolwiek pytań,
uprzejmie prosimy o kontakt:
karol.lasocki@dwf.law, j.gajowiecki@psew.pl

Janusz Gajowiecki
Prezes PSEW
E j.gajowiecki@psew.pl

Małgorzata Żmijewska-Kukiełka
Menedżer ds. komunikacji
E m.zmijewska@psew.pl

Piotr Czopek
Dyrektor ds. regulacji
E p.czopek@psew.pl

Katarzyna Matuszczak
Menedżer ds. developmentu i środowiska
E k.matuszczak@psew.pl

Iwona Głocko
Dyrektor administracyjny
E i.glocko@psew.pl

Oliwia Mróz-Malik
Menedżer ds. morskiej energetyki wiatrowej,
inwestycji i rozwoju
E o.mroz@psew.pl

Dorota Bereza
Dyrektor ds. marketingu i wydarzeń
E d.bereza@psew.pl

W przypadku jakichkolwiek pytań,
uprzejmie prosimy o kontakt:
karol.lasocki@dwf.law, j.gajowiecki@psew.pl

DWF jest wiodącym globalnym dostawcą zintegrowanych usług prawnych i biznesowych.

Nasze podejście do zintegrowanego zarządzania usługami prawnymi zapewnia klientom większą wydajność, pewność cen i przejrzystość. Dostarczamy zintegrowane usługi na skalę globalną poprzez nasze trzy linie biznesowe: usługi prawne, operacje prawne i usługi biznesowe w ośmiu kluczowych sektorach. Płynnie łączymy dowolną liczbę naszych usług, aby dostarczać indywidualne rozwiązania dla naszych zróżnicowanych klientów.

dwfgroup.com

© DWF 2024. DWF jest globalną firmą świadczącą usługi doradztwa prawnego i usługi profesjonalne, działającą za pośrednictwem szeregu odrębnych podmiotów prawnych. Grupa DWF obejmuje spółkę DWF Group Limited (zarejestrowaną w Anglii i Walii pod numerem 11561594, z siedzibą przy 20 Fenchurch Street, Londyn, EC3M 3AG) oraz jej spółki zależne i podmioty stowarzyszone (zgodnie z definicją zawartą w brytyjskiej Ustawie o spółkach z 2006 r.). Więcej informacji na temat podmiotów oraz struktury Grupy DWF można znaleźć na stronie „Legal Notices” dostępnej na www.dwfgroup.com. Nasi prawnicy podlegają zasadom określonym przez organy samorządu zawodowego, które przyznały im uprawnienia do wykonywania zawodu, a podmioty należące do Grupy DWF świadczące usługi prawne są regulowane zgodnie z właściwymi przepisami prawa w jurysdykcjach, w których prowadzą działalność. Wszelkie prawa zastrzeżone. Niniejsze informacje mają na celu ogólne omówienie poruszanych tematów i mają charakter wyłącznie poglądowy. Nie stanowią one porady prawnej i nie powinny być traktowane jako substytut porady prawnej. DWF nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek działania podjęte w oparciu o te informacje i nie składa żadnych oświadczeń ani nie udziela żadnych gwarancji, wyraźnych lub dorozumianych, w odniesieniu do kompletności, dokładności, wiarygodności lub przydatności informacji zawartych w niniejszej publikacji.